

*Терентьєва Світлана,
викладач спецдисциплін,
ВСП «Київський фаховий коледж
комп'ютерних технологій та
економіки Національного
авіаційного університету»,
м. Київ*

ЗАСОБИ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ТА ЦИФРОВА ТВОРЧІСТЬ ЗДОБУВАЧІВ ФАХОВОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Впровадження дистанційного навчання стало невіддільною частиною сучасної освіти. Організувати якісне навчання з використанням цифрових технологій, мотивувати здобувачів освіти, якісно оцінювати та давати раду технічним проблемам – перед всіма цими задачами вимушено постали всі заклади освіти.

Як визначено в наказі Міністерства освіти і науки України від 25.04.2013 № 466 “Про затвердження Положення про дистанційне навчання”, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 квітня 2013 р. за № 703/23235, дистанційне навчання — це індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій. Тож, взаємодія між викладачами та здобувачами фахової освіти – це один з найважливіших факторів успішного здобуття якісної освіти.

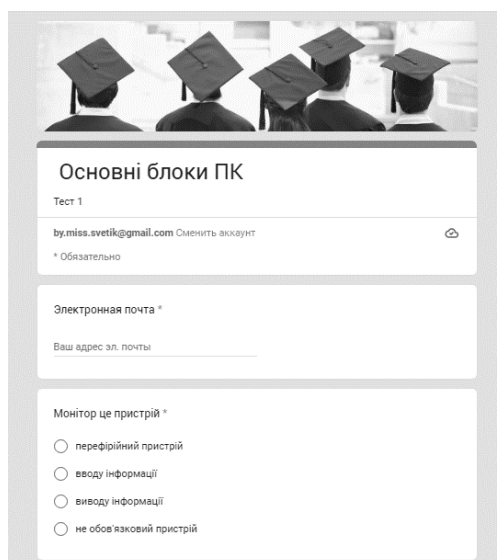
Дистанційне навчання передбачає кілька типів взаємодій з різними цілями: оперативне інформування; викладання нового матеріалу; коментарі до виконаних робіт, уточнювальні запитання тощо. Задачею викладача є створення такої комунікаційної структури, яка була б гнучкою (кожен викладач має власний простір для викладання необхідних матеріалів, забезпечення взаємодій та відгуків здобувачів фахової передвищої освіти) і багатогранною (здобувачам освіти не потрібно реєструватись у різнопланових системах, доступ відбувається з єдиного ресурсу чи порталу).

Онлайн-дошки. Під час проведення лекцій в аудиторіях у коледжі викладачі користуються таким базовим інструментом навчання, як класна дошка. Онлайн аналог письмової дошки дозволяє забезпечити практично такий же функціонал, навіть більший. Так, на дошці можна розмістити попередньо підготовлені матеріали (тексти, зображення, відео, аудіо), робити записи шляхом друкування тексту або створення малюнків. Окрім цього, онлайн-дошки містять додаткові інструменти побудови фігур, шаблони організаційних діаграм таких як мозковий штурм, алгоритм, карти понять.

Дошка дозволяє організувати спільну роботу здобувачів фахової освіти під час онлайн занять. Перевагою онлайн-дошки є те, що всі записи можна зберегти і надати для відсутніх на занятті.

Прикладами цифрових сервісів онлайн-дошок є <https://jamboard.google.com/> та <https://miro.com/app/>.

Тести з автоматичною перевіркою дозволяють організувати швидке оцінювання як здобувачі освіти опанували навчальний матеріал. Зазвичай тестові системи надають можливість створювати запитання різних типів (множинний вибір, текстова або числова відповідь, упорядкування, встановлення відповідності тощо). Перевагою тестових систем є те, що існує можливість створювати питання з будь-яких дисциплін, навіть з практичним впровадженням та візуальними компонентами. Більшість сервісів передбачають можливість формування запитань, іноді з варіантами відповідей, з використанням зображень, аудіо- та відеофрагментів. Серед пунктів налаштувань є можливість перемішувати запитання та варіанти відповідей, обмежувати кількість спроб, а також спосіб або час повідомлення результатів тестування. Тести дуже зручно використовувати для контролю знань здобувачів освіти. Але слід урахувати, що автоматизована система є недостатньою для правдивої перевірки успішності здобувачів. Тому доцільно доповнювати тестові завдання практичними роботами. Онлайн-тести можна створювати в Google-формах, а також на спеціалізованих платформах, наприклад, <https://www.classtime.com/uk/>. Приклад створення та впровадження тестування для перевірки знань студента у Google-формі можна побачити на рисунку.

Основні блоки ПК

Тест 1

by.misa.svetik@gmail.com [Сменитъ аккаунт](#)

* Обязательно

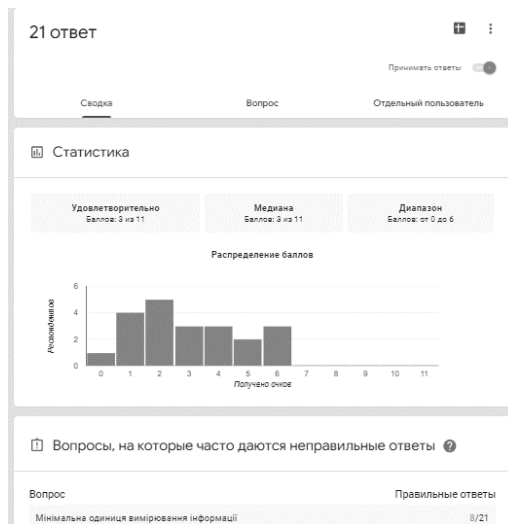
Электронная почта *

Ваш адрес эл. почты

Монитор це пристрій *

- периферійний пристрій
- вводу інформації
- виводу інформації
- не обов'язковий пристрій

Інструмент для збору відповідей дозволяє аналізувати їх та створювати статистику.

Практика та інструменти формувального оцінювання. На противагу тестам з автоматизованою перевіркою та оцінюванням відповідей, існує інша категорія освітніх програмних засобів, які спрямовані радше на формувальне оцінювання та відпрацювання практичних навичок, а не на виставлення оцінок. Зазвичай у таких системах здобувач освіти має можливість виконати завдання, перевірити правильність, повернутись до опрацювання матеріалу і знову спробувати виконати завдання. Завдання, які пропонуються здобувачам освіти, можуть мати вигляд тестових (множинний вибір, установлення відповідності, впорядкування, позначення ділянки на зображенні тощо) або ігрових (пройти лабіринтом, відповідаючи на запитання, розв'язати кросворд, відгадати слово за буквами, скласти пазл тощо). Подібні завдання можна пропонувати для закріплення певних навичок, а також вибірково — для здобувачів освіти, які потребують додаткової практики. Однією з найдоступніших платформ для створення практичних вправ є <https://learningapps.org/>.

Цікаві можливості розробляти різноманітні інтерактивні вправи на основі флешкарток надають сайти <https://www.studystack.com/> та <https://quizlet.com/>.

Інтерактивні сервіси миттєвого опитування. Під час проведення занять викладач застосовує різні методи інтерактивної роботи, зокрема висловлення здобувачів освіти власної позиції, роботи в малих групах. За допомогою цифрових інструментів можна організувати швидкі опитування, причому як задля з'ясування рівня оволодіння певною темою, так і для оцінювання ставлення здобувачів освіти до певного питання. Такі опитування відбуваються в режимі реального часу і допомагають урізноманітнити онлайн заняття. Зазвичай подібні сервіси передбачають, що викладач попередньо готує перелік запитань, які надає здобувачам освіти під час заняття. Здобувач освіти має обрати або записати відповіді, а викладач отримує узагальнені результати опитування може продемонструвати їх і використати для побудови подальшого ходу заняття. Відповіді можуть відображатись різними способами: рейтингом, хмаркою слів, рухомих рядком, діаграмами, графіками, списком, кластерами тощо. Перевагою такого

метода є те, що відповіді одразу відображаються на спільному екрані, та здобувачі освіти можуть побачити власний внесок у загальний підсумок. Такі сервіси можна використовувати для формувального оцінювання, за якого здобувач освіти не стільки отримує оцінку за відповідь, скільки зворотний зв'язок щодо того, наскільки ця відповідь є правильною. Так, на спільному слайді з результатами не видно імен окремих здобувачів, але видно загальну тенденцію, тож кожен учасник може оцінити власну відповідь, не привертаючи уваги інших до можливих помилок.

Цифрова творчість здобувачів освіти. Існує цілий спектр цифрових інструментів, які дозволяють створювати інформаційні продукти для підтримки навчального процесу. Вони ж можуть бути використані здобувачами освіти для того, щоб продемонструвати опанування теми. Зокрема, практично будь-який мобільний телефон надає можливість записувати відео, яке в деяких випадках може замінити письмове завдання і не гірше продемонструвати набуття певних компетентностей. Існують спеціалізовані платформи обміну відеороликами, на яких здобувачі освіти можуть завантажувати свої відеовідповіді, коментувати їх, дискутувати (наприклад <https://info.flipgrid.com/>)

Окрім відеороликів, об'єктами цифрової творчості здобувачів можуть бути: карти понять (<https://www.mindmeister.com/>); комікси (<https://www.storyboardthat.com/>); блоги (<https://www.blogger.com/>); програми (<https://scratch.mit.edu/>); інфографіка (<https://www.canva.com/>); анотовані зображення (<https://www.thinglink.com/>); флешкартки, власні тести тощо.

Список використаних джерел

1. Кучай О., Дем'янюк А. Сучасні технології дистанційного навчання. // Гуманітарні студії : історія та педагогіка №2-2022. URL: <http://gsip.wunu.edu.ua/index.php/gsipua/article/view/52> (дата звернення: 23.10.2022)

2. Положення про дистанційне навчання. Затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України 25 квітня 2013 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13#n49>(дата звернення: 23.10.2022).

3. Яценко Е., Левандовська І. Дистанційна освіта в освітній діяльності вищої школи: виклики часу. // Гуманітарні студії: історія та педагогіка. 2021. Вип. 1 (1). С. 124–134.

4. Pakhomova T.O., Komova O.S., Belia V.V., Yivzhenko Y.V., Demidko E.V. Transformation of the pedagogical process in higher education during the quarantine. *Linguistics and Culture Review*, 5 (S2), 2021. P.215-230